

Reincidència

(Advertim que aquest conte no és ni remotament històric... i que si ho fos tampoc no ho diríem)

Estàvem a les fosques.

La cella del preventori era com totes: quadrada, estreta i alta... Allà dalt, calava l'escalf esplendorós d'una nit d'hivern menys fosca que la negror de la cella que ocupàvem tots dos. Era un espurnat d'estels que ell mirava fit a fit per esbrinar l'hora.

Ell, a còpia d'haver passat rosaris de nits fosques mirant els estels des de les finestres altes de tots els preventoris del país, tenia la virtut d'esbrinar, tot mirant-los, l'hora.

—Ara són les vuit—va dir sentencios i ple d'estranya i nigromàntica suficiència.

En aquell moment mateix, del rellotge d'una església propera que ho tenia tot cremat menys el rellotge, sonaren vuit campanades estentòries.

Jo vaig fer un somriure escèptic, tot pensant: de poc li ha servit a aquest Llätzer estudiar els misteris dels estels.

Ell, a desgrat de la foscor que ens envoltava, va dir tot enfurismat:

—No riguis, no. Si tu haguessis après a conèixer l'hora mirant els estels, no fores ací ara per haver robat rellotges!

Em penso que em vaig tornar vermell com un pebrot.

Desviant la conversa, vaig dir:

—Les vuit.

—Ja ho sabem—digué ell amb reticència.

—Vull dir—vaig dir—que em queden només dotze hores d'estar pres.

Ell feu un sospir.

Hi hagué una llarga pausa de silenci.

Un silenci que afegia volum a la foscor i dilatava l'espai que ens empresonava. Era com si tota la presó no hi fos i només fóssim presoners del nostre concepte pejoratiu i del nostre pensament esmolat pel punt de llum que tenen totes les ninetes dels ulls de tots els ulls del món que no són morts.

Ell i jo estàvem acarats i no ens veïem.

Jo pensava amb tots dos i reconstruïa l'escena amb una llum estranya de matinada, com aquella llum que anima els films.

Jo era jo, un lladre de rellotges d'or, que gairebé mai no eren de marca coneguda.

Ell... jo no el veia perquè era fosc, però l'evocava retallat a contrallum per un sol fred.

Ell era gras i llustrós, tenia el nas vermell i els ulls petits i blaus, d'un blau clar que glaçava les bones intencions. Tenia els braços curts i no podia assolir la confiança aliena.

Un dia va dir-me que quan ell volia fer bondat ningú no se'l creia. Per altra banda, això ho diuen tots els bandits que no en són prou, però en són...

—Tal dia com tu sortiràs, vaig sortir jo l'altra vegada.

—Així tu ets reincident?

—A la força.

—¿...?

—La darrera vegada que vaig complir condemna fou per falsificació de moneda. Poca cosa, negoci petit... però els principis legals es repenjaren i vaig ésser processat.

»Jo tenia un petit taller d'encunyar monedes de plata de cinc pessetes. Me l'havia quedat en traspàs d'un amic de la meua xicota que era a la presó.

»Jo tot just començava a fer les primeres proves de producció, assessorat per la xicota, que havia estat abans la xicota del meu antecessor tècnic.

»Ella, a canvi d'ensenyar-me a fer duros, m'exigia que ens caséssim.

»Com que jo, a desgrat d'ésser aprenent de falsificador de moneda, era ja mestre en falsificar altres documents, vaig muntar tot un casament fals.

»Passant el temps la dona va conèixer l'engany, i, despitada, em va denunciar.

—Per matrimoni fals?

—No; com a falsificador de moneda. La policia vingué una nit al taller en un moment que ella no hi era.

»Feren un escorcoll i trobaren uns cartutxos de duros grollerament falsificats, que eren producte de les primeres proves.

»Eren tan clarament dolents, que jo, dotat ja d'un estrany pudor professional, no havia gosat encara posar-los en circulació.

»Jo i la prova del delictes fórem portats davant del jutge i aquest em processà i em féu empresonar mentre es veia la causa.

»Poc dies després d'ésser a la presó vaig saber que la meua dona s'havia casat per l'església amb un policia.

—Així no t'estimava?

—Veuràs. Les dones són molt difícils. El fiscal em demanava per delictes provats de falsificació de moneda vint anys i un dia...

»Un dia es veié la causa tan temuda i ensems esperada per mi. Aquesta esperança era més que cap altra cosa una guspira de vitalitat inexhaurible que és, ensems, anatema i estímul de tota delinqüència, malgrat sigui patològica i professional.

»Quan vaig comparèixer davant el Tribunal, jo estava francament aterrit i sentia minvar vertiginosament les meves reserves d'energia física.

»El meu defensor d'ofici, que per cert d'ofici era del que menys tenia, m'havia encomanat una desconfiança fonamentada en la manca més absoluta d'arguments lògics de defensa en bona justícia.

»Era un advocat jove que devia tenir de la justícia estricta per manca de pràctica, un concepte més truculent que el mateix fiscal, que al cap i a la fi era un home grassonet com jo, cosa que no deixa d'ésser una afinitat apreciable.

»Però el fiscal tenia sobre la taula aquells cartutxos de duros que per a la seva acusació eren, com a tals arguments, veritables cartutxos de dinamita.

»Jo, perduda ja tota esperança, vaig sostreure'm de la situació en veure que damunt d'un tinter de bronze que hi havia sobre la taula del Tribunal, i que representava la batalla de Trafalgar, hi lluïa un botó de nacre d'aquells que portem als calçotets.

»Reconstruint imaginativament el camí que havia fet pels estaments de la vida social aquell botó fins arribar al tinter de bronze que representava la batalla de Trafalgar damunt la taula del Tribunal del meu procés com a falsificador de monedes de plata de cinc pessetes, em passaren

desapercebuts l'apuntament i l'acusació i més de mig discurs del meu pobre defensor.

»Quan vaig arribar a la conclusió que aquell objecte petit que m'obsessionava podia ésser un vestigi oblidat d'un altre procés que per llur delicada índole potser s'havia hagut de celebrar a porta tancada, em va treure del meu laberint la veu del meu advocat que deia:

—Demano que es repeteixi la prova pericial.

»El judici se suspengué uns minuts.

»Em portaren al pati de l'Audiència que tenia al bell mig un llimoner ple de sol, que feia omplir la boca d'aigua de pensar en el seu fruit àcid.

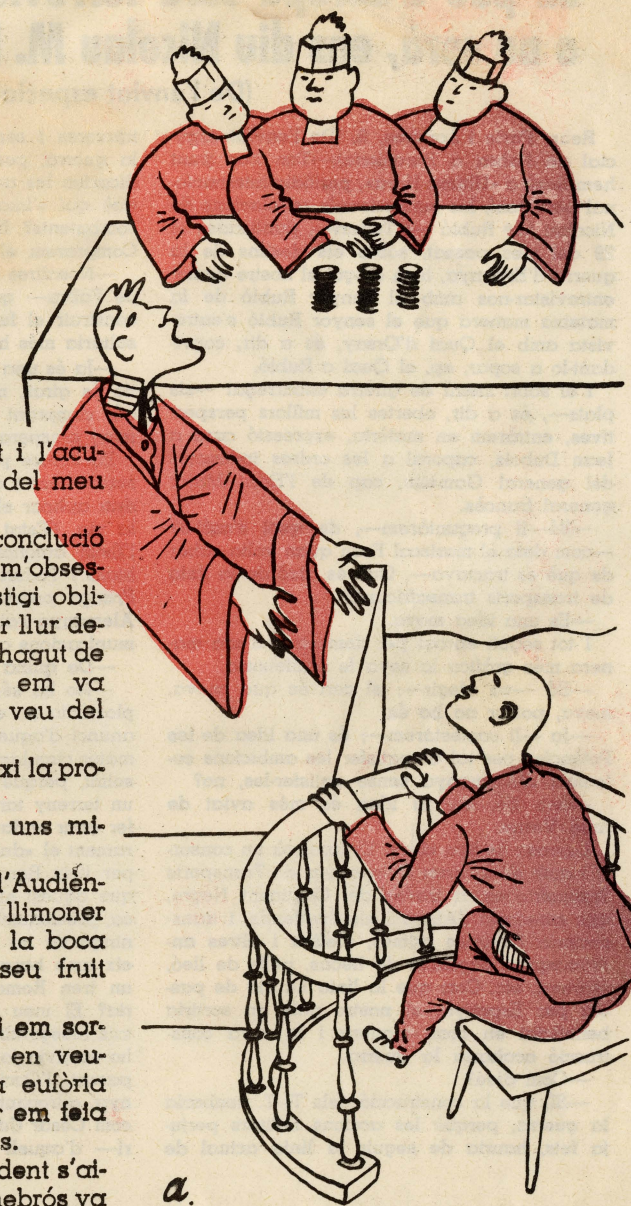
»El meu advocat vingué i em sorprengué desagradablement en veure'l posseït d'una estranya eufòria que sense poder-ho remeiar em feia presagiar horribles tragèdies.

»Represa la vista, el president s'aixecà i enmig d'un silenci tenebrós va declarar que els pèrits numismàtics havien dictaminat que les monedes de cinc pessetes que contenien els cartutxos trobats al meu domicili eren bones i valien vint rals, com les millors que poguessin trobar-se.

»Al cap de dues hores, no solament era jo ja totalment lliure, sinó que a més la justícia m'havia reintegrat aquelles cinc-centes pessetes en monedes de cinc pessetes que per mi eren un tresor fabulós, puix que m'havien portat el convenciment íntim, per bé que inconfessable, que jo era un autèntic i acreditat fabricant de duros autènticament bons.

»No cal dir que vaig incrementar de tal manera la producció, que al cap d'un mes ja tornava a ésser a la presó complint, com veus, una cadena perpètua.

—No ho entenc.

—Doncs és molt senzill. La meua falsa dona havia sostret del jutjat les monedes falses que m'havia trobat a mi la policia i el jutge s'havia vist obligat a posar-les de la seva pròpia butxaca i, naturalment, resultaren bones a prova de prova pericial.

—Però tu no ho sabbies?

—Ahir m'ho va explicar el darrer marit de la meua dona, que des d'abans d'ahir és company teu i meu de preventori.

—Així ella t'estimava.

—No ho sabré del cert fins el dia que surti.

—.....?

—D'ací a dinou anys, tretze dies i sis hores...!!